

Motion till riksdagen 2009/10:U274

av **Lars Elinderson (m)**

Internationella konventioner och dubbelt medborgarskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av internationella konventioner om personer med dubbelt medborgarskap.

Motivering

Den svenske medborgaren Oussama Kassir greps 2005 i Prag och utlämnades av den tjeckiska regeringen till USA, där han senare dömdes för terrorbrott. Den svenska regeringen begärde honom utlämnad till Sverige, men den tjeckiska regeringen avslog detta, bland annat med hänvisning till hans dubbla medborgarskap.

Den svenske och eritreanska medborgaren Dawit Isaak greps den 23 september 2001 i den eritreanska huvudstaden Asmara och har sedan dess suttit fängslad. Den svenska regeringen har begärt att han ska frigges och utlämnas till Sverige, men regimen i Eritrea accepterar inte Isaaks svenska medborgarskap och ser frågan som en intern eritreansk angelägenhet.

Dessa fall är bara två exempel på brister i folkrätten när det gäller personer med dubbelt medborgarskap. Det finns många liknande exempel.

Frågan om medborgarskap är inte bara en fråga om den enskildes rättigheter i förhållande till det land i vilket han eller hon är medborgare, utan också om den enskildes skyldigheter – och inte minst statens skyldighet gentemot sina medborgare – framför allt i förhållande till andra länder. Internationella fördrag reglerar dessa rättigheter eller skyldigheter mellan enskilda länder. Några sådana fördrag som reglerar förhållandet när en person har mer än ett medborgarskap finns inte.

I realiteten har möjligheten till dubbelt medborgarskap inneburit att Sverige idag har två olika former av medborgarskap, som gör skillnad mellan

Fel! Okänt namn på

olika ”slags” medborgare. Den som har dubbelt medborgarskap befinner sig i en mer utsatt position än personer med enbart ett medborgarskap.

Enligt den tidigare lagen (1950:382) om svenskt medborgarskap var det inte tillåtet med så kallat dubbelt medborgarskap. Den som sökte svenskt medborgarskap var tvungen att avsäga sig sitt tidigare medborgarskap och en svensk medborgare som sökte och förvärvade ett annat medborgarskap förlorade sitt svenska medborgarskap. Skälet till denna begränsning av rätten att bli svensk medborgare var att inga internationella konventioner hanterar konflikter som rör personer med mer än ett medborgarskap.

Enligt folkrätten bestämmer varje enskilt land hur det ska behandla sina medborgare. Internationella konventioner och internationella folkrättsorgan kan agera om medborgare utsätts för förtryck, förföljelse eller tortyr, men inget land har enligt folkrätten rätt att intervensera i ett annat land till skydd för någon av sina medborgare, om denne också är medborgare i den andra staten.

Genom införandet av dubbelt medborgarskap har riksdagen frånhänt sig möjligheten för Sverige att agera utifrån folkrätten i fall som rör enskilda svenska medborgare, både i förhållande till det andra land i vilket individen har medborgarskap och i förhållande till andra länder. I samma stund som en person får dubbelt medborgarskap tappar han eller hon i princip det skydd som andra svenska medborgare – med enbart ett medborgarskap – skulle ha haft i en motsvarande situation: en möjlighet för staten Sverige att agera utifrån folkrätten.

Frågan om dubbelt medborgarskap kan inte lösas med lagstiftning i enskilda länder. De komplikationer som följer av att individer har medborgarskap i två olika länder måste istället lösas genom internationella överenskommelser eller konventioner. Regeringen bör aktualisera denna fråga i lämpliga fora. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 5 oktober 2009

Lars Elinderson (m)